

POŽADAVKY NA ZAPOČETÍ, PRŮBĚH A UKONČENÍ STUDIA DOKTORSKÝ STUDIJNÍ PROGRAM SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

Obor 4letý doktorský studijní program Speciální pedagogika

1. Započetí studia: projekt disertační práce

Současně s podáním přihlášky k přijímacímu řízení do doktorského studijního programu předkládá uchazeč mimo jiné projekt disertační práce. Rozprava nad projektem disertační práce je součástí přijímacího řízení. Projekt disertační práce má zpravidla tyto části: vymezení řešené problematiky a základních pojmů, shrnutí dosavadního stavu poznání, cíl práce, nástin metodologie a postupu řešení, předpokládané výsledky výzkumu, seznam použité literatury.

2. Průběh studia: požadavky na publikaci výsledků

Jádrem studia v doktorském programu je zpravidla realizace disertačního výzkumu souběžně s rozpracováním textu projektu do podoby samotné disertační práce.

Součástí studia v doktorském programu jsou kromě přípravy disertační práce také předměty rozšiřující a prohlubující znalosti širšího vědního oboru nad rámec studia v magisterském programu, předměty prohlubující specializované znalosti, specializované odborné semináře, příprava a pomoc ve výuce v bakalářských a magisterských programech, případně příprava tezí disertační práce (Studijní a zkušební řád MU, čl. 28, odst. 4).

Součástí studia v doktorském programu SP je aktivní publikační činnost; minimálním publikačním standardem jsou 4 studie, u nichž je doktorand hlavním autorem, z toho minimálně 1 studie v časopise zařazeném v databázích WOS ISI, SCOPUS, ERIH nebo na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice) (např. Ph publico, Journal of Exceptional People, Speciální pedagogika, Speciální pedagog) nebo kapitoly v odborných knihách. Aktivní vystoupení (referáty, sdělení) na třech seminářích nebo konferencích u nás i v zahraničí (možnost získat stipendium), publikace ve sborníku.

Podíl na výuce v předmětu inkluzivní (speciální) pedagogika a vybrané specializace (2 semestry).

3. Ukončení studia

Podmínkou úspěšného ukončení studia je (a) absolvování státní doktorské zkoušky (Studijní a zkušební řád Masarykovy univerzity, čl. 31) a (b) úspěšná obhajoba disertační práce (Studijní a zkušební řád Masarykovy univerzity, čl. 32).

Přihláška ke státní doktorské zkoušce může být podána po splnění všech předepsaných studijních povinností a předložení tezí disertační práce.

Za obhájené teze bude uznána podaná a obhájená rigorózní práce, jejíž součástí jsou teze disertační práce.

3a. Státní doktorská zkouška

První částí státní doktorské zkoušky je **rozprava o tezích disertační práce**, na které klade Oborová rada doktorského studijního oboru Speciální pedagogika následující požadavky:

- Teze disertační práce představují výtah podstatných částí připravované disertační práce.
- Teze jsou zpracovány ve struktuře projektu disertační práce, tj. obsahují zpravidla tyto části:
 - o vymezení řešené problematiky a základních pojmů;
 - o shrnutí dosavadního stavu poznání či řešení;
 - o popis výzkumné metodologie;
 - o představení vybraných/ předběžných výsledků;
 - o formulace pracovních závěrů včetně výhledu na finalizaci disertační práce.
- Rozsah tezí disertační práce: 20-40 normostran, tj. 36000-72000 znaků včetně mezer.
- Teze disertační práce jsou připraveny v souladu s požadavky citační normy APA (American Psychological Association; http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.html#APA.zasady_tvorby)
- Teze disertační práce musí být odevzdány společně s přihláškou ke Státní doktorské zkoušce v počtu 10 výtisků, s výjimkou doktorandů, kteří obhájili rigorózní práci, jejíž součástí jsou teze disertační práce.
- Teze disertační práce jsou psány v jazyce, v němž je uskutečňován doktorský studijní obor: v jazyce českém nebo slovenském, popř. v anglickém či německém jazyce v souladu s akreditací oboru.

Druhou částí státní doktorské zkoušky SP je rozprava, při níž jsou ověřovány (1) znalosti a orientace v inkluzivní (speciální) pedagogice, (2) v patopsychologii, (3) ve specializaci širšího vědního základu (logopedie, surdopedie, psychopedie, somatopedie, oftalmopedie, etopedie, specifické poruchy učení, těžké a souběžné postižení více vadami, adiktologie, speciální andragogika, (4) znalosti z oblasti relevantní pro disertační práci v rámci metodologie.

Okruhy státní doktorské zkoušky naleznete na <http://www.ped.muni.cz/wsedu/>

3b. Obhajoba disertační práce

Studium v doktorském studijním programu směřuje k vytvoření disertační práce, jež podle §47 vysokoškolského zákona „prokazuje schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické a tvůrčí umělecké činnosti“.

Jako disertační jsou akceptovány originální vědecké teoretické, historicko-srovnávací, metodologické a empirické práce, případně práce, které vhodným způsobem tato pojetí kombinují.

- Teoretické práce zpracovávají různé teoretické přístupy k problémům z předmětné oblasti, přičemž vyžadují vysoký stupeň abstraktního a analytického myšlení a vhledu.
- Historicko-srovnávací práce zpracovávají různé předmětné oblasti v jejich historických souvislostech v mezioborovém srovnání.
- Metodologické práce analyzují (nové) výzkumné přístupy, metody, techniky nástroje a hodnotí jejich přednosti a nedostatky.
- Empirické práce přinášejí konkrétní zjištění získaná specifickými výzkumnými metodami, přičemž prezentovaná zjištění vždy vyplývají z realizovaného empirického šetření.

V souladu s čl. 30 Studijního a zkušebního řádu MU klade *Oborová rada 4letého doktorského studijního oboru Speciální pedagogika* na disertační práci následující požadavky:

- Preferovány jsou disertační práce obsahující empirické šetření
- Disertační práce je zpracována ve struktuře jejího projektu, tj. obsahuje zpravidla tyto části:
 - o vymezení řešené problematiky a základních pojmů,
 - o shrnutí dosavadního stavu poznání či řešení,
 - o popis výzkumné metodologie (zahrnuje informace o výzkumném postupu, designu, výzkumném souboru a užitých metodách sběru a analýzy dat),
 - o představení výsledků výzkumu,
 - o diskuse a interpretace výsledků, formulace závěrů.
- Rozsah disertační práce: 150 normostran, tj. 270000 znaků včetně mezer (bez příloh).
- Disertační práce je připravena v souladu s požadavky citační normy APA (American Psychological Association; http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.html#APA.zasady_tvorby)
- Disertační práce je odevzdána v nerozebíratelné vazbě, v počtu 3 výtisků a elektronicky prostřednictvím IS MU
- K disertační práci je přikládán autoreferát, který obsahuje hlavní myšlenky práce, stručné informace o použité metodologii a shrnutí výsledků. Jeho rozsah

je 12-20 stran a přikládá se v počtu 10 kusů. Součástí autoreferátu je i CV a přehled tvůrčí činnosti uchazeče (typicky generováno z IS MU).

Publikování části disertační práce je uvedeno výše v bodě 2. Kromě toho má doktorand možnost zpracovat ze svých výzkumů výzkumnou monografii bez příloh, cca 100 normostran, tj. 180 000 znaků.

Tento dokument byl zpracován v souladu s akreditací čtyřletého doktorského studijního programu Speciální pedagogika, oboru Speciální pedagogika, který byl schválen oborovou radou DSP Speciální pedagogika dne 9. června 2015, Vědeckou radou Pedagogické fakulty dne 23. června 2015 a Akreditační komisí ČR na zasedání konaném 14.-16. září 2015.

V Brně 13. října 2015

prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.
předseda Oborové rady Speciální pedagogika